O personalitate este aceea care se dăruieşte, nu se justifică. *(Petre Ţuţea)*

Dreptul

ISSN 1857-3185

MIERCURI
28 ianuarie
2009
Anul VIII
nr. 3 (262)
8 pagini - 2.50 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova
Uniunea Juriştilor din Moldova

Redactor-şef: Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Stelina CIOBANU, Laura DUMBRAVĂ

Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Cornelia SAMSON
Machetator: Maria BONDARI

Comisia Europeană a donat Serviciului Vamal echipament performant

Serviciul Vamal (SV) al Republicii Moldova a beneficiat din partea Comisiei Europene (CE) de un scanner mobil în valoare de 1,6 mil. euro destinat deservirii fluxului de autocamioane ce traversează frontiera de stat prin postul vamal Criva-Mămăliga din cadrul Biroului vamal Briceni.

Surse din cadrul Serviciului de presă al Serviciului Vamal au declarat că echipamentul a fost livrat în baza Acordului-cadru dintre Republica Moldova şi CE privind asistenţa externă, semnat la Bruxelles la 11 mai 2006, în cadrul proiectului „Aprovizionarea cu sisteme mobile de inspecţie şi sisteme de scanare cu raze X pentru Serviciile vamale ale Republicii Belarus, Ucraina şi Moldova”.

Acordul-cadru dintre Republica Moldova şi instituţia europeană privind asistenţa externă continuă să fie în vigoare, iar scanerul mobil este doar o parte din livrările stipulate pentru viitor, afirmă reprezentanţii Comisiei Europene.

Directorul general al Serviciului Vamal, Viorel Melnic, a menţionat că, perfecţionarea tehnologiilor vamale a fost realizată prin ajustarea cadrului normativ la legislaţia vamală a UE, precum şi prin implementarea unor tehnologii performante de vămuire şi control vamal, care vor simplifica perfectarea documentelor şi vor micşora timpul şi costurile aferente procedurii de vămuire.

În prezent Serviciul Vamal dispune de 25 de scanere X-Ray de diferite dimensiuni, atît mobile, cît şi fixe, pentru controlul bagajelor, a persoanelor fizice, a containerelor şi a camioanelor cu mărfuri; 71 de detectoare a metalelor, a golurilor şi a lungimii încăperilor transportatoarelor de mărfuri.

O comisie de pe lîngă Guvern va supraveghea corectitudinea procedurii de adopţie

Vicepremierul Victor Stepaniuc va dirija activitatea Comisiei de adopţii de pe lîngă Guvern. Comisia este un organ consultativ care are responsabilitatea să urmărească respectarea legislaţiei cu referire la adopţie şi distribuirea eficientă a mijloacelor speciale obţinute în urma adopţiilor internaţionale.

Din comisie vor face parte ministrul protecţiei sociale, familiei şi copilului, ministrul de interne, ministrul sănătăţii, procurorul general şi alţi factori de răspundere. Funcţia de secretar o va ocupa Eugenia Conciar, şefă de direcţie la Ministerul Protecţiei Sociale, Familiei şi Copilului.

La 25 decembrie 2008, Parlamentul a votat în lectura a doua proiectul Legii privind statutul juridic al adopţiei. Actualmente proiectul este în proces de redactare, după care va fi transmis preşedintelui republicii pentru promulgare, a comunicat Galina Balmoş, ministrul protecţiei sociale, familiei şi copilului.

Anual 300 de copii sunt înfiaţi de familii din Republica Moldova. Cifra adopţiilor internaţionale este în descreştere. În 2007 au fost adoptaţi în străinătate 95 de copii din Moldova, iar în 2008 – 64 de copii.

Mamele tinere vor primi mai mulţi bani

Femeile care vor dori să devină mame vor primi mai mult pentru naşterea unui copil. Conform prevederilor Legii Bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2009, s-a majorat cuantumul indemnizaţiei unice la naşterea copilului pentru copiii născuţi în anul 2009. Astfel, pentru naşterea primului copil, acestea vor primi pînă la 1 400 de lei, iar pentru naşterea fiecărui copil următor, pînă la 1 700 de lei.

În afară de aceasta, începînd cu 01 ianuarie 2009, s-a majorat cuantumul indemnizaţiei lunare pentru creşterea copilului pînă la împlinirea vîrstei de 3 ani (persoane asigurate) de la 20 la sută pînă la 25 la sută din baza de calcul stabilită prin Legea 155-XVI din 04 iulie 2008 „Cu privire la modificarea şi completarea articolului 18 din Legea nr. 289-XV din 22 iulie 2004 privind indemnizaţiile pentru incapacitatea temporară de muncă şi alte prestaţii de asigurări sociale”. Numărul beneficiarilor de indemnizaţie lunară pentru creşterea copilului se cifrează la 27 251 de persoane.

Pentru realizarea acestor prevederi, colaboratorii Casei Naţionale de Asigurări Sociale au elaborat un program special, conform căruia cuantumul indemnizaţiilor se recalculează în mod automat. Prin urmare, beneficiarii nu trebuie să se adreseze la Casele teritoriale de asigurări sociale pentru efectuarea recalculării.

Întrucît indemnizaţiile lunare adresate familiilor cu copii se achită pentru luna precedentă, indemnizaţiile pentru luna ianuarie în mărime nouă se vor achita în a doua jumătate a lunii februarie 2009.

Indemnizaţia lunară pentru creşterea copilului se stabileşte cu condiţia că a fost solicitată în termen de 12 luni de la naşterea copilului. În cazul, în care indemnizaţia respectivă a fost solicitată mai tîrziu de termenul indicat, aceasta se stabileşte retroactiv, dar nu mai mult decît pentru 12 luni premergătoare datei adresării. Astfel, în cazul adresării beneficiarului pentru stabilirea indemnizaţiei pentru creşterea copilului pînă la împlinirea vîrstei de 3 ani (persoane asigurate) în anul 2009, dar dreptul a apărut în anul 2008, indemnizaţia prevăzută pentru perioada anului 2008 se va calcula în mărime de 20% din baza de calcul stabilită.

S.C.

Procuratura Generală

Activitatea procurorilor în decursul anului 2008

Colegiul Procuraturii Republicii Moldova a făcut bilanţul activităţii desfăşurate de procurori în decursul anului 2008. Informaţia a fost prezentată de procurorul general Valeriu Gurbulea.

În rezultatul eforturilor comune ale Procuraturii, organelor de urmărire penală şi ale justiţiei, pe parcursul perioadei de raport au fost atinse anumite rezultate în apărarea ordinii de drept.

Pe parcursul anului 2008, Procuratura s-a axat pe următoarele obiective:

– examinarea obiectivă a sesizărilor şi altor informaţii despre infracţiuni, exercitarea şi conducerea calitativă a urmăririi penale;

– asigurarea aplicării modificărilor la Codul penal, care au decriminalizat unele fapte penale, a normelor de procedură penală privind simplificarea procesului prin instituirea dreptului discreţionar al procurorului, a procedurilor speciale, precum şi a pedepselor alternative închisorii;

– excluderea tergiversării anchetării şi examinării judiciare a cauzelor penale;

– uniformizarea practicii de investigare şi judecare a cauzelor penale în vederea excluderii cazurilor de încălcare a drepturilor fundamentale ale persoanelor, precum şi în vederea excluderii riscurilor de condamnare a statului la CEDO;

– identificarea noilor soluţii pentru ajustarea legislaţiei procesual-penale la standardele internaţionale şi jurisprudenţa CEDO;

– prognozarea şi combaterea noilor manifestări cu caracter criminal.

În anul 2008 au fost înregistrate 24 788 de infracţiuni, ceea ce constituie cu 1,7% mai mult decît în perioada anului 2007.

Analizînd aceste date, s-a constatat o creştere a numărului unor categorii de crime: organizarea migraţiunii ilegale cu 82,6%, omorurile cu 7,9%, infracţiunile de viol şi alte infracţiuni privind viaţa sexuală cu 12,1 %, infracţiunile economice cu 5,3%, infracţiunile militare cu 11,0%. În scădere se află numărul infracţiunilor deosebit de grave cu 45,4%: cele comise de grupări criminale organizate cu 43,2%, al cazuri de trafic de fiinţe umane cu 14,6%, vătămări intenţionate grave cu 5,6%, al circulaţia ilegală de droguri cu 2,6%, al celor comise de persoane cu funcţii de răspundere cu 5,5 la sută (inclusiv cele de corupţie şi conexe), a celor de contrabandă cu 46 la sută.

Combaterea corupţiei

Pe parcursul anului 2008 organele de drept au înregistrat 3 585 de sesizări cu privire la infracţiuni de corupţie şi conexe acestora. Din numărul total de sesizări recepţionate a fost dispusă începerea urmăririi penale în 962 de cazuri.

Cel mai mare număr de sesizări, cu privire la acte de corupţie s-au înregistrat în mun. Chişinău şi sectoarele capitalei - 815, fiind pornite în baza lor 168 de cauze penale.

Procuratura Anticorupţie şi CCCEC, organe specializate în combaterea fenomenului, au examinat 1 198 de sesizări, pornind 316 cauze.

Din numărul total de cauze penale cercetate în instanţele de judecată, au fost trimise pentru examinare în fond 247 de cauze penale, în rezultat fiind pronunţate sentinţe de condamnare în privinţa a 69 de colaboratori de poliţie, 48 de oficiali publici, 5 colaboratori ai serviciului vamal, 1 procuror şi 174 de persoane din alte categorii.

Procuraturile teritoriale şi specializate în cadrul iniţiativelor Procuraturii Anticorupţie şi Procuraturii Generale au efectuat 564 de controale în domeniul combaterii corupţiei şi protecţionismului, au înaintat 742 de sesizări şi 110 recursuri.

Conducerea urmăririi penale

Procurorii au dirijat activităţile de urmărire penală efectuate de organele teritoriale şi specializate ale Ministerului Afacerilor Interne, Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice şi Corupţiei, Serviciului Vamal în 48 144 de cauze penale, din care 25 544 de cauze demarate în anul 2008. De asemenea, procurorii au emis 32 003 de acte de stopare a urmăririi penale, iar în 3 982 de cazuri, prematuritatea acestora, şi au dispus întemeiat restituirea actelor pentru efectuarea unor verificări suplimentare.

În rezultatul controalelor efectuate de către procurorii din teritoriu au fost contabilizate 182 de infracţiuni anterior neînregistrate şi tăinuite de către colaboratorii MAI şi CCCEC.

În procesul conducerii activităţii de urmărire penală, procurorii au formulat 9 633 de indicaţii scrise pe cauzele penale.

În rezultat: procurorii au deferit justiţiei 8 360 de cauze, în care au fost inculpate 9 416 persoane, pentru comiterea a 10 127 de infracţiuni, indice care este în scădere cu 2 356 faţă de cel realizat în perioada analogică a anului 2007.

În anul 2008 procurorii au aplicat eficient prevederile dreptului discreţionar legii privind amnistia. Utilizarea acestor prerogative legale acordate procurorului a generat ca instanţele de judecată să nu fie sesizate în vederea examinării judiciare a peste 3 700 de cauze penale, încetate la faza urmăririi penale, fiind economisite resurse umane, materiale şi logistice, iar în consecinţă a fost redus numărul sentinţelor de încetare a procesului penal pe acest motiv cu 50% faţă de perioada anului 2007.

Exercitarea urmăririi penale

În perioada de referinţă, procurorii au exercitat urmărirea penală pe 6 676 de cauze de o rezonanţă socială sporită, cum sînt infracţiunile de omor şi viol, cele de corupere, luare de mită, trafic de influenţă şi infracţiuni săvîrşite de persoane cu funcţii de răspundere, de către minori. De asemenea, procurorii au exercitat urmărirea penală în cauze penale în care s-a constatat efectuarea tendenţioasă de ofiţerii de urmărire penală, interesul personal al acestora sau alte circumstanţe.

Din acestea au fost trimise în judecată 1 925 de cauze penale (2 479 în 2007) privind comiterea a 2 529 de infracţiuni de către 2 549 de persoane, din care 44 de ofiţeri de urmărire penală şi de 1 011 minori. Justiţiei au fost deferite 125 de cauze de omucideri intenţionate, 16 de trafic de fiinţe umane şi copii, 73 despre viol, 879 de infracţiuni contra patrimoniului, 46 de circulaţia ilegală a drogurilor, 15 de contrabandă şi eschivarea de la achitarea plăţilor vamale, 31 de încălcarea regulilor de securitate a circulaţiei rutiere, 85 de huliganism, 64 de infracţiuni de corupţie şi trafic de influenţă, 100 de abuz şi exces de putere, 12 de tortură, 74 de infracţiuni militare, 22 de infracţiuni contra justiţiei, alte categorii de infracţiuni.

S-a încetat urmărirea penală în 1 289 de cauze (878 în 2007), inclusiv în 411 cauze, din lipsa faptului sau elementelor infracţiunii, 564 de cauze în legătură cu împăcarea părţilor şi retragerea plîngerii prealabile, 143 de cauze în baza actului de amnistie şi 171 de cauze din alte motive de nereabilitare, inclusiv 77 în legătură cu liberarea de răspundere penală şi tragere la răspundere administrativă în baza art. 55 din Codul penal.

Condiţionat s-a suspendat urmărirea penală în 15 cauze. Procurorii au dispus suspendarea urmăririi penale în 240 de cauze în legătură cu sustragerea persoanelor de la urmărirea penală (143) şi în legătură cu neidentificarea persoanelor care urmează a fi puse sub învinuire (96). În gestiunea procurorilor au rămas 773 de cauze, în care sînt bănuite şi învinuite 397 de persoane.

Contribuirea procurorului la înfăptuirea justiţiei

În perioada de raport, procurorii au reprezentat învinuirea în 8 835 de cauze penale în privinţa a 10 339 de inculpaţi, sau cu 2 871 de cauze penale mai puţin decît în anul 2007 (la finele anului 2007 erau soluţionate cu sentinţă 11 706 de cauze penale). Astfel, numărul cauzelor penale soluţionate de către instanţele de fond a scăzut cu 24,5%.

Reducerea numărului cauzelor penale examinate cu sentinţă de către instanţele de judecată nu este determinată de scăderea numărului de infracţiuni săvîrşite, ci este condiţionată de implementarea şi aplicarea pe larg de către procurori a prevederilor dreptului discreţionar.

Astfel, ca urmare a aplicării procedurilor dreptului discreţionar, instanţele de judecată nu au fost sesizate cu examinarea judiciară a 4 811 de cauze penale încetate la faza de urmărire penală pe temeiuri de nereabilitare (în temeiul art. 53 Cod penal, procurorii au încetat peste 1 550 de cauze penale, iar în baza art. 109 Cod penal – 2 501 cauze penale).

Pe cauzele penale soluţionate cu sentinţă au fost pronunţate hotărîri după cum urmează:

– de condamnare – 6 177 de sentinţe în privinţa a 7 137 de inculpaţi, ori 69%;

– de achitare – 179 de sentinţe în privinţa a 225 de inculpaţi, ori 2,17%;

– de încetare a procesului – 2 430 de sentinţe în privinţa a 2 925 de inculpaţi, ori 28,2%;

– de aplicare a măsurilor de constrîngere cu caracter medical – 59 de sentinţe în privinţa a 59 de persoane, ori 0,63%.

Calitatea actului de justiţie

Implementarea şi aplicarea de către procurori a prevederilor dreptului discreţionar a dus la micşorarea esenţială a volumului de lucru efectuat de instanţele judecătoreşti şi speranţele noastre că va spori calitatea actului de justiţie nu s-au adeverit.

În anul 2008 procurorii au atacat cu apeluri sau recursuri 874 de hotărîri judecătoreşti, ori 9,96% din sentinţele pronunţate. Instanţele de apel şi recurs au examinat 1 644 de apeluri şi recursuri declarate de către procurori, din care 763 (46,4%) au fost admise, iar 746 (45,4%) respinse.

La Curtea Supremă de Justiţie, procurorii au înaintat 362 de recursuri ordinare, din ele 213 (ori 58,8%) au fost admise şi 120 fiind respinse.

În anul curent instanţele de fond au adoptat sentinţe de achitare în privinţa a 225 de persoane, ceea ce constituie o pondere de aproximativ 2,1 % din numărul total al persoanelor cauzele cărora au fost examinate cu sentinţă. În aceeaşi perioadă a anului precedent, de către instanţele de fond au fost achitate 294 de persoane, fiind constatată o scădere cu 69 de persoane achitate.

Instanţele ierarhic superioare au casat sentinţele în privinţa a 68 de inculpaţi achitaţi de către instanţele de fond, ori 30,2%.

În anul 2008 Procuratura Generală a fost sesizată în legătură cu deontologia neadecvată a corpului de judecători, încălcările fiind din cele mai variate: de la etica profesională pînă la pronunţarea hotărîrilor vădit ilegale (judecătorii V. Vulpe (Cahul) şi V. Carapirea (Basarabeasca).

Pedepsele penale

La finele perioadei de raport, ponderea amenzii în complexul pedepselor penale a constituit 25,8%, fiind constatată o creştere cu aproximativ 2,6%. Această stare de lucruri corespunde sarcinilor trasate, constituind o tendinţă proactivă în sensul reducerii numărului persoanelor din locurile de recluziune, concomitent, se economisesc cheltuieli în aspect execuţional.

Pedeapsa comunitară, munca neremunerată în folosul comunităţii, a fost aplicată în privinţa a 20,6% din inculpaţii condamnaţi, fiind cristalizată o stabilitate a ponderii acestei pedepse în raport cu celelalte categorii.

Constante au rămas categoriile de pedepse în formă de închisoare, cu executarea în diferite tipuri de penitenciar – aproximativ 24,1% şi închisoarea a cărei executare este suspendată condiţionat pe anumite termene de probă, conform art. 90 Cod penal - aproximativ 28,8 %.

Reprezentarea intereselor generale

În anul 2008 în organele procuraturii au parvenit circa 30 de mii de adresări. În domeniul protecţiei şi promovării drepturilor constituţionale au fost examinate 18 837 de petiţii, primiţi în audienţă 26 915 cetăţeni, inclusiv 3 913 la locul de trai şi de lucru.

Procurorii au efectuat în anul 2008 peste 3 550 de controale în interesele generale ale societăţii, privind respectarea drepturilor omului în diferite domenii, în special respectarea dreptului la ocrotirea sănătăţii, dreptului la un mediu înconjurător sănătos, dreptul de petiţionare, dreptul la muncă şi protecţia muncii, unele domenii încadrate în dreptul la protecţie socială.

Au fost deschise 264 de dosare penale, adoptate 4 809 acte de procuror (sesizări, recursuri) în vederea repunerii în drepturi a cetăţenilor şi restabilirii ordinii de drept. În interesul minorilor, pensionarilor, altor persoane defavorizate au fost intentate şi remise spre examinare în instanţele de judecată 906 acţiuni civile în sumă de peste 4,4 mil. lei. În interesul statului au fost înaintate 1 094 de acţiuni la suma totală de peste 128 mil. lei.

Procurorii acordă atenţie deosebită domeniilor în care încălcările legislaţiei afectează interesele generale ale societăţii şi prejudiciază statul.

Monitorizarea rezultatelor activităţii organelor procuraturii în anul 2008 indică că, în pofida lacunelor, neajunsurilor şi problemelor s-a reuşit reformarea acesteia, consolidarea capacităţilor instituţionale, cristalizarea practicilor şi metodelor noi de activitate, fapt ce va asigura productivitatea activităţii instituţiei în anul 2009.

În hotărîrea adoptată, Colegiul a stabilit măsuri concrete pentru sporirea nivelului calitativ al rezultatelor activităţii procuraturii în vederea îndeplinirii atribuţiilor constituţionale.

• *29 ianuarie*

ZIUA PROFESIONALĂ A LUCRĂTORULUI PROCURATURII

Stimaţi colegi!

Folosesc prilejul Zilei lucrătorului procuraturii pentru a Vă adresa sincere felicitări, însoţite de urări de sănătate, bucurii şi succese mari în activitate.

Pentru noi, cei aflaţi in serviciul acestei instituţii fundamentale în stat, ziua de astăzi reprezintă un prilej de a rezuma calea parcursă, dar şi de a privi cu mai multă încredere spre viitor.

Rolul procurorului într-o societate democratică este vital, mai ales că se doreşte continuarea afirmării principiului supremaţiei legii şi se urmăreşte protecţia drepturilor şi libertăţilor omului, garantarea exercitării acestora de către toţi cetăţenii.

De aceea, astăzi, trebuie sa conştientizăm că în faţa procuraturii stă o sarcină dificilă şi, totodată, extrem de importantă – de a nu dezamăgi populaţia, care a investit în noi încredere.

Cu prilejul sărbătorii profesionale, doresc să apreciez modul în care procuratura s-a încadrat în procesul de perfecţionare a cadrului legislativ pentru a-l racorda la normele de drept internaţional.

Datorită activităţii principiale şi fără de compromis a instituţiei în vederea combaterii corupţiei în ţară, s-au înregistrat primele succese în domeniu, apreciate de Comunitatea Europeană.

Înaltul profesionalism, abnegaţia, principialitatea şi devotamentul cauzei sînt acele calităţi profesionale care le întrunesc procurorii executîndu-şi atribuţiile în scopul asigurării în ţară a ordinii de drept.

Din numele Colegiului Procuraturii Generale şi al meu personal urez tuturor angajaţilor procuraturii multă sănătate, abnegaţie, împliniri pe plan personal şi profesional.

Dorindu-le multă sănătate şi fericire veteranilor procuraturii, îi asigur că acea experienţă bogată care ne-a fost lăsată este în deplină măsură utilizată de actualii procurori, constituind un suport considerabil la realizarea sarcinilor ce ne revin.

Adresez un mesaj de felicitare aparte tinerii generaţii de procurori, cărora le revine onorabila şi fericita ocazie de a activa în condiţii mai favorabile, aplicînd în practică o legislaţie nouă, ajustată la normele de drept internaţional. Vă doresc ca procuratura să devină pentru Dumneavoastră o a doua casă, în care să munciţi respectînd tradiţiile, îmbogăţindu-le cu noi realizări, contribuind la afirmarea principiului legalităţii în stat.

În mod special vin cu un mesaj de felicitare către membrii familiilor angajaţilor procuraturii, care, prin dragostea şi înţelegerea pe care o manifestă, contribuie la rezultatele activităţii noastre.

Cu profund respect

Valeriu GURBULEA,
Procuror General al Republicii Moldova

Colaboratorilor organelor Procuraturii Republicii Moldova

Stimaţi colegi,

Folosesc prilejul Zilei profesionale a lucrătorului procuraturii pentru a vă adresa cele mai sincere felicitări, urări de sănătate şi noi succese în activitatea dumneavoastră.

Pe parcursul ultimilor ani, organele procuraturii şi-au adus o vastă contribuţie la realizarea principiilor unei societăţi democratice, asigurînd respectarea drepturilor şi libertăţilor cetăţenilor. Armonizarea propriei strategii la Programele prioritare de acţiune în domeniul ordinii publice şi combaterii criminalităţii au dus la înregistrarea unor niveluri sporite în activitatea curentă .

În prezent asistăm la demersuri de anvergură, menite să instituie şi să consolideze în Republica Moldova statul de drept. Astăzi organele Procuraturii se află în faţa unor importante reevaluări privind apărarea ordinii de drept şi a siguranţei publice. În pofida noilor sarcini de integrare europeană, o datorie de prim rang este promovarea reformelor printr-un spirit larg european în vederea îndeplinirii măsurilor şi acţiunilor ce revin instituţiei în cauză.

Confruntaţi cu perspectivele noilor deziderate şi realizînd importanţa acestora, colaboratorii procuraturii dispun de capacităţi profesionale şi morale pentru aducerea lor la îndeplinire, oferind toate garanţiile de competenţă şi corectitudine.

Graţie acestei ocazii, îmi exprim sentimentele de respect şi preţuire faţă de munca dumneavoastră închinată slujirii idealurilor dreptăţii şi vă doresc să fiţi mereu stăpîni pe demnitatea cuvîntului obiectiv, muncind cu ardoare întru respectarea şi realizarea prevederilor legii.

Vitalie PÎRLOG,
Ministrul Justiţiei

Mult stimaţi colaboratori ai Procuraturii Republicii Moldova,

Sîntem onoraţi ca în această zi remarcabilă pentru dumneavoastră, Ziua profesională a lucrătorului din procuratură, să Vă adresăm acest sincer mesaj de felicitare.

Slujind cu credinţă Legii, Adevărului şi Dreptăţii, punînd accentul pe demnitatea umană, dumneavoastră vă prezentaţi drept protectori ai idealurilor societăţii.

Pentru competenţa, devotamentul, verticalitatea, tenacitatea, înaltul profesionalism – calităţi de care daţi dovadă în activitatea nobilă, dar şi plină de responsabilitate, ce o desfăşuraţi apărînd interesele şi drepturile fundamentale ale cetăţenilor, vă apreciem şi vă preţuim. Sîntem convinşi că vă veţi păstra mereu inegalabilele valori întru asigurarea supremaţiei legii pentru că dumneavoastră, procurorii, militaţi întotdeauna pentru dreptate.

Cu prilejul sărbătorii vă dorim să aveţi parte de multă sănătate, fericire, prosperitate, cutezanţă de a realiza cele mai nobile fapte, astfel încît să trăiţi permanent sentimentul datoriei împlinite.

Gheorghe AVORNIC,
Preşedintele Consiliului de Administraţie al UJM

Mesaj de felicitare adresat Procuraturii Generale a Republicii Moldova

Stimaţi colegi,

Cu ocazia Zilei profesionale Curtea Supremă de Justiţie Vă adresează calde felicitări, sincere urări de bine şi prosperitate.

Anii care s-au perindat de la fondarea Procuraturii Generale au demonstrat cu prisosinţă aportul considerabil şi decisiv prin dăruire, devotament şi competenţă, la dezvoltarea şi perpetuarea sistemului juridic al Republicii Moldova.

În acelaşi timp, vreau să remarc contribuţia Dumneavoastră substanţială şi eficientă în activitatea de apărare a drepturilor şi libertăţilor cetăţenilor, a realizării de zi cu zi a principiului supremaţiei legii. E o misiune dificilă şi imens de responsabilă, dar nobilă şi înălţătoare prin esenţa ei profund umană.

Îmi exprim certitudinea că şi în viitor colaboratorii procuraturii vor milita cu fermitate şi perseverenţă pentru triumful adevărului, echităţii şi al dreptăţii.

Motivaţi de această frumoasă ocazie, Vă doresc multă sănătate, vigoare tinerească, credinţă nestrămutată în forţa Binelui şi succese în toate.

Ion MURUIANU,
Preşedintele Curţii Supreme de Justiţie

Procuratura Generală

Ştiaţi că... Procurorii veterani din Republica Moldova au asociaţia lor?

Veteranii organelor procuraturii sînt martori şi participanţi activi ai dezvoltării statului independent Republica Moldova. Ei au luat parte activă la măsurile de formare a statului, la redactarea şi adoptarea legilor. Mulţi dintre veteranii procuraturii au participat la formarea şi consolidarea organelor Procuraturii din Moldova.

În anul 2003 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea privind veteranii, în care pentru prima dată au fost consfinţite drepturile veteranilor şi obligaţiile organelor publice faţă de această categorie de cetăţeni.

Din iniţiativa conducerii procuraturii şi a unui grup format din veteranii procuraturii, în aprilie 2005 a fost convocată Adunarea Generală a Pensionarilor, care a decis constituirea Asociaţiei Veteranilor Procuraturii din Moldova.

Iniţiativa fondării Asociaţiei aparţine exprocurorului general al Republicii Moldova, Valeriu Balaban.

Asociaţia îşi înfăptuieşte activitatea în colaborare cu conducerea Procuraturii Generale, autorităţile publice, organizaţiile similare din ţară şi din străinătate, urmărind scopuri nobile de participare activă la realizarea politicii sociale a statului cu privire la veterani, la exercitarea funcţiilor metodologice de acordare a asistenţei de specialitate lucrătorilor procuraturii, la organizarea şi desfăşurarea acţiunilor de caritate.

Asociaţia Veteranilor Procuraturii din Moldova este condusă de Consiliul Asociaţiei, ales de Adunarea Generală, compus din 11 veterani. Preşedintele consiliului este Dumitru Postovan, iar vicepreşedinţi - Mihail Gusca şi Natalia Macarov, secretar - Nicolae Televco, membri ai consiliului - Ion Mîţu, Vasile Pener, Galina Matveev, Ludmila Cebanica, Ştefan Grădinar, Iosif Mardari, Grigore Ciobanu.

Una din preocupările de bază ale Asociaţiei este participarea activă la realizarea politicii Sociale a Statului cu privire la veterani, reprezentarea şi apărarea drepturilor şi intereselor veteranilor, participarea veteranilor la activitatea obştească, crearea şi promovarea imaginii procuraturii în societate.

Consiliul Asociaţiei, de comun acord cu conducerea Procuraturii Republicii Moldova, acordă atenţie sporită educării patriotice a tinerilor specialişti, bazată pe experienţa veteranilor, acordă ajutor material şi moral veteranilor-pensionari ai procuraturii. Veteranii se bucură de atenţie, sprijin şi ajutor la sărbătorile jubiliare şi curente.

• **Portret**

Un destin model

Anatol MAGDALIUC, ex procuror-criminalist superior în cadrul Procuraturii Generale a Republicii Moldova

Dacă un popor se perpetuă în timp prin cultură, omul dăinuie prin valoarea personalității pe care o deține. Or, bunătatea sufletului, inteligența, amabilitatea, onestitatea, modestia, devotamentul, dragostea față de adevăr și dreptate, abnegația în muncă, profesionalismul nu sînt decît doar cîteva dintre calitățile care înnobilează personalitatea domnului Anatol Magdaliuc, ex-procuror-criminalist superior în cadrul Procuraturii Generale (PG) a Republicii Moldova, și îl disting drept un model demn de urmat pentru noile generații de procurori, astfel îl caracterizează toți cei care îl cunosc.

Deși e criminalist de profesie, iar aceasta conturează o imagine de om dur, exigent, am întîlnit pe culoarul Procuraturii Generale un chip de om blajin, o fire caldă, calmă, o persoană echilibrată.

S-a născut la 31 decembrie 1948 în raionul Dondușeni, într-o familie de intelectuali. După ce a absolvit Școala Medie, mama voia ca fiul ei să devină medic, la fel ca și ea. Însă Anatol Magdaliuc și-a dorit nespus să se facă jurist, - și nu unul de rînd, ci anume procuror. Încă din copilărie era pasionat de literatura criminologică (crime, cercetări, descoperiri etc.), așa că soarta a voit să nu lipsească jurisprudența autohtonă de o asemenea personalitate, oferindu-i ca destin acestuia să slujească cu credință Legii și Adevărului, ca, în final, Dreptatea să triumfe.

Mai întîi însă, după absolvirea Școlii Medii, a activat doi ani în calitate de lăcătuș la o fabrică de zahăr și mecanic la o stație de telefoane – condiție obligatorie în acele timpuri pentru a fi admis la facultate. În anul 1968 este admis la Institutul Juridic din Harkov, pe care îl absolvește cu succes în 1972. După absolvirea institutului și-a consacrat eforturile exclusiv activității în cadrul organelor procuraturii. Inițial a fost repartizat să activeze ca anchetator în cadrul Procuraturii raionului Camenca. Mai apoi a fost înrolat în rîndurile armatei. După efectuarea serviciului militar a activat în Procuratura sectorului Centru, municipiul Chișinău. Dînd dovadă de maxim profesionalism, Anatol Magdaliuc a fost numit anchetator pe cauze excepționale în cadrul Procuraturii Republicii Moldova. După expirarea termenului de 5 ani, a fost numit anchetator-superior pe cauze excepționale.

Din anul 1989 pînă în 2001, data ieșirii la pensie pentru vechime în muncă, dl Magdaliuc a activat în funcția de procuror-criminalist, după care anchetator-criminalist superior în cadrul Procuraturii Generale a Moldovei.

Vorbindu-ne despre dl Magdaliuc ca despre un adevărat profesionist, Ludmila Cebanica, fost procuror superior al Secției cadre al PG, a relatat cu o doză de entuziasm că acesta „cu certitudine poate fi calificat drept un specialist ireproșabil. Cunoștea la perfecție metodele de cercetare a infracțiunilor săvîrșite contra vieții, sănătății și libertății cetățenilor. Dirija și organiza la nivel înalt activitatea grupului operativ de anchetatori abilitat cu funcții de cercetare a infracțiunilor pe terirotiul republicii în strînsă colaborare cu lucrătorii organelor de urmărire penală. Și ca rezultat al activităților competent planificate, efectuate deseori nonstop și în detrimentul timpului personal, dl Magdaliuc, în termen scurt, descoperea infracțiuni deosebit de grave, comise cu cruzime, ce aveau și o rezonanță sporită pe teritoriul țării. Acest fapt ridica nivelul prestigiului organelor procuraturii nu numai în republică, ci pe întreg teritoriul fostei URSS.

Considerat un specialist calificat, servește drept exemplu pentru ceilalți procurori. Mereu își împărtășea experiența cu tinerii specialiști și cu anchetatorii procuraturilor teritoriale. Astfel, situația criminologică din republică era permanent în vizorul procurorului-criminalist Anatol Magdaliuc" .

„Deși am obținut licența în avocatură, am optat să activez ca procuror, pentru că simțămîntul meu moral nu-mi permitea să vin în apărarea oamenilor care, în cele mai multe cazuri, erau certați grav cu legea. Și pot să afirm că nu orice jurist ar putea exercita atribuțiile procurorului. Prin urmare, procurorul trebuie să fie un bun psiholog, cu simțul dreptății hiperdezvoltat și cu o năzuință puternică de a constata în toate cazurile doar adevărul. Acest fapt denotă că în activitatea sa acesta trebuie să manifeste multă insistență."

Roadele eforturilor depuse în activitatea desfășurată de către A. Magdaliuc au fost înalt apreciate de conducerea procuraturii. Pentru succese remarcabile în procesul de consolidare a legislației și de combatere a criminalității a fost decernat de mai multe ori cu ordinele Procurorului General al Republicii Moldova, precum și al Procurorului General al fostei URSS. Trebuie să menționăm că la vîrsta de numai 32 de ani A. Magdaliuc deținea gradul de consilier-juridic de rangul I (locotenent-colonel de justiție) fiind decorat și cu insigna „Lucrător de onoare al Procuraturii".

Atunci cînd l-am rugat pe A. Magdaliuc să ne relateze desre vreun caz din activitatea sa care l-a marcat, ne-a spus că activitatea de procuror-criminalist este într-atît de interesantă, încît fiecare caz în parte este inedit în felul său și că din fiecare ai cîte ceva de învățat.

Dl. Magdaliuc ne-a accentuat că activitatea pe care și-a ales-o ca destin este nu numai prestigioasă și nobilă, ci și grea, plină de responsabilitate, însă nu regretă nici pentru o clipă că s-a dedat cu abnegație acesteia.

În calitate de procuror criminalist A. Magdaliuc își construia poziția punînd accentul în primul rînd, pe Supremația Legii și Valoarea Umană. „Deși am obținut licența în avocatură, am optat să activez ca procuror, pentru că simțămîntul meu moral nu-mi permitea să vin în apărarea oamenilor care, în cele mai multe cazuri, erau certați grav cu legea. Și pot să afirm că nu orice jurist ar putea exercita atribuțiile procurorului. Prin urmare, procurorul trebuie să fie un bun psiholog, cu simțul dreptății hiperdezvoltat și cu o năzuință puternică de a constata în toate cazurile doar adevărul. Acest fapt denotă că în activitatea sa acesta trebuie să manifeste multă insistență", a mai spus fostul procuror.

Și la capitolul „calități umane" A. Magdaliuc excelează la fel de bine ca la cel al „profesionalismului". Din discuția ce am avut-o cu dl m-am convins că posedă un adevărat tezaur al valorilor personalității umane.

Iar colegul său Nicolae Televco, fost consilier superior al Procurorului General, ne mărturisește cu sinceritate că „A. Magdaliuc în primul rînd este Om de o rară omenie, cu suflet bun, un prieten devotat, care este gata mereu să vină în ajutor oricui, o persoană pe care te poți baza oricînd".

Prin înaltul devotament față de profesie, capacitățile analitice și decizionale, modul exemplar de exercitare a meseriei de procuror, sprijinul acordat la dezvoltarea și diversificarea formelor de pregătire a viitoarelor cadre din sistemul justiției, prin calitatea de a fi mereu sprijin și ajutor colegilor, Anatol Magdaliuc este și azi o autoritate.

În finalul discuției, exprocurorul ne-a mărturisit că se simte o persoană împlinită atît pe plan personal, cît și profesional. Are copii și nepoți de care este foarte mîndru, chiar dacă aceștia nu i-au urmat calea în domeniul justiției. Iar dacă ar fi să ia viața de la început, tot procuror-criminalist s-ar face. „Aceasta este vocația mea", a mai evidențiat dînsul.

Irina BUREA

Ambasada Italiei la Chișinău va începe să elibereze vize

Serviciul consular pentru eliberarea vizelor din cadrul Ambasadei Italiei în Republica Moldova va elibera vize pentru moldoveni.

Cetățenii Republicii Moldova, care aveau fixată deja o întîlnire la Ambasada Italiei la București, sînt invitați să se prezinte la Oficiul Consular al Ambasadei Italiei la Chișinău din str. Vlaicu Pîrcălab, nr. 63, începînd cu ora 8.30 la datele deja fixate la misiunea diplomatică din România. Dosarele vor fi examinate prin modalitățile indicate de către call centerul Ambasadei Italiei la București. Pentru informații ulterioare, persoanele interesate pot contacta numărul de telefon 01505 al Ambasadei Italiei la Chișinău. Numărul în cauză poate fi format doar de la un telefon fix". Beneficiarii care vor prezenta cereri pentru fixarea audiențelor începînd cu 28 ianuarie 2009 o pot face prin intermediul unui call center accesibil conform următorului orar: de la 09.00 pînă la 13.00 și de la 14.00 pînă la 17.00 la numărul de telefon 01505 care poate fi format numai de la un telefon fix. Funcționarii consulari vor furniza informații utile și vor explica modalitățile de acces la examinarea cererii de viză de către Oficiul Consular al Ambasadei Italiei la Chișinău, precum și vor indica data de acces la Oficiu după completarea de către beneficiar a documentelor prevăzute pentru cererea de viză. Oficiul Vize va putea fi contactat, de asemenea, la următorul număr de telefon: 201996.

Accesul la Oficiul Consular nu este posibil fără obținerea preventivă din partea call centerului a indicațiilor privind data și ora audienței. Prezentarea documentației solicitate nu are ca urmare obligatorie și eliberarea vizei, iar achitarea cheltuielilor administrative prevăzute se va face pe contul curent al Ambasadei Italiei la Chișinău nr. 225190023 la sediile autorizate ale băncii „EximBank – Gruppo Veneto Banca" de pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Nu este prevăzută nici o altă plată ulterioară sau vărsare de sume bănești la personalul atașat ghișeelor Oficiului Consular. Pentru eventuale clarificări sau indicații utile, beneficiarii pot să scrie la următoarea adresă electronică: italiavisa@gmail.com sau să sune la nr. de tel.: 578254, mob.: 068135566".

S.C

„Actul de justiţie depinde de persoana care înfăptuieşte justiţia”

Interviu cu Sergiu GARABAGIU, procuror, şeful Direcţiei exercitare a urmăririi penale, Procuratura Generală

- D-le Garabagiu, aş vrea să vă întreb mai întîi de toate de ce aţi preferat meseria de procuror şi nu alta?

- Este visul meu de mic să devin militar. Iubeam această meserie mai mult pentru uniforma pe care trebuie s-o porţi. Atunci eram prea mic ca să mă gîndesc, de fapt, la responsabilităţile pe care le are exercitarea acestei meserii. Voiam cu orice preţ să port uniformă, să am epoleţi. Îmi amintesc cum ne jucam cu sora şi fratele şi le spuneam să se ascundă, iar eu să-i caut. Uite de atunci port în inimă dragostea pentru meseria care impune uniformă şi epoleţi.

– Care ar fi calităţile unui procuror bun?

- Printre calităţile unui bun procuror aş numi mai întîi de toate profesionalismul. Buchia legii este una pentru toţi şi noi trebuie s-o cunoaştem aşa cum cunoaşte un preot sfînta scriptură. Pentru noi contează Codul de procedură penală, după care ne conducem şi atît. Dacă fiecare persoană şi-ar îndeplini obligaţiile conştiincios şi conform legislaţiei, nu s-ar mai vehicula ipoteza că un procuror este dependent ori independent. Totul depinde de cum se prezintă procurorul şi cum implementează legea. El trebuie să se simtă curat în faţa legii.

O altă calitate ar fi modestia. M-am străduit tot timpul să-i dau posibilitatea subalternului să se manifeste ca personalitate, evident în limitele legii.

- Care ar fi obiectivele prioritare ale Direcţiei pe care o conduceţi?

- În cadrul Direcţiei noastre avem două secţii. Este vorba despre Secţia exercitare a urmăririi penale pe cauze excepţionale şi Secţia control ierarhic superior şi asistenţă metodică. Ne străduim să ne facem onest şi conştiincios meseria, conform legii.

Cu cîţiva ani în urmă era foarte

greu de lucrat. Se înregistrau foarte multe omoruri la comandă existau mai multe grupări criminale. Am fost nevoiţi să depunem multă muncă şi străduinţă ca să obţinem astăzi un rezultat mult mai îmbucurător. Foarte mulţi lideri criminali au fost daţi pe mîna justiţiei. Au fost distruse multe grupări criminale. Nu putem nega prezenţa omorurilor astăzi însă, realitatea e satisfăcătoare.

Aş dori să accentuez faptul că, la instrumentarea cauzelor cu rezonanţă sporită, în calitate de şef al Direcţiei orientez procurorii să aplice corect legea, excluzînd subiectivismul şi presiunile din exterior, indiferent de modul în care se manifestă acestea.

- O sursă de alimentare a infracţiunilor este corupţia. Cum contrubuiţi la stîrpirea acestui flagel?

- Este o activitate prioritară a Direcţiei noastre. Într-adevăr, acest flagel, în ultimii ani, a căpătat un contur în societate. Dar, totuşi, ne străduim să facem faţă lucrurilor ca să înlăturăm acest fenomen. Am avut şi avem cazuri cu privire la corupţie. Direcţia se implică la demascarea şi soluţionarea lor. Avem înregistrate cazuri în care subiecţii principali, spre regret, au fost poliţişti şi procurori. Este o categorie de infracţiuni care se depistează foarte greu, dar, cu toate eforturile depuse şi cu suportul organelor operative, ne străduim să împiedicăm răspîndirea acestui flagel. Acest lucru ne impune să fim şi mai responsabili în procesul de pregătire pentru orice acţiune de urmărire penală. Situaţia nu ne permite să manifestăm iresponsabilitate, dar mai cu seamă incompetenţă.

- Care ar fi cel mai complex caz investigat?

- De exemplu ultimul caz – dosarul Heroina. Nu a fost unul atît de complicat, cît unul neobişnuit. Să găseşti ziua în amiaza mare 200 de kg de heroină ascunsă într-o maşină care circula prin centrul capitalei este şocant. În acest caz au fost implicaţi şi cîţiva colaboratori ai Ministerului Afacerilor Interne şi persoane străine din Turcia. Am acumulat toate probele necesare, iar cauza penală a fost expediată instanţei de judecată spre examinare.

Dintre cazurile cu omucideri se evidenţiază cele ale grupării criminale „Iujnîe”. Acela a fost un caz pe cît de interesant, pe atît de periculos: descoperirea unor criminali mai înarmaţi ca tine, asiguraţi material, cu un înalt grad de pregătire profesională în diverse domenii, cunosc bine legislaţia şi sînt asistaţi de avocaţi renumiţi.

Dacă e să mă refer la ce e mai complicat în activitatea procurorilor din Direcţie, aş spune că nu e exercitarea nemijlocită a activităţilor de serviciu – în plan profesional suntem suficient de pregătiţi. E mult prea dificil să suporţi climatul psihologic din societate, cînd pe de o parte întreaga societate cere de la noi măsuri concrete în combaterea infracţionalismului, iar atunci cînd asemenea acţiuni se întreprind – sîntem pe nedrept învinuiţi de lipsă de imparţialitate.

- Ce părere aveţi despre proiectul Legii cu privire la procuratură. Unii susţin că este reuşit, alţii din contra. Aţi modifica ceva în această lege?

- Legea cu privire la procuratură este binevenită şi este un act normativ foarte bun. Nu ştiu la moment ce aş putea propune spre modificare. Dar cred că dacă persoana, în cazul dat procurorul, vrea să facă ceva pentru a promova imaginea şi numele de procuror, mereu este în căutarea modalităţilor, iar care nu reuşesc caută motive.

-Ce credeţi că ar prelua din activitatea procuraturii noastre procurorii altor ţări?

- Am vizitat colegii din Germania şi Ungaria şi cred că ei ar prelua multe lucruri bune de la noi. Un procuror din Republica Moldova este mai bine pregătit ca un procuror, bunăoară din Germania ori altă ţară. De ce? Pentru că ei acolo muncesc pe domenii, pe cînd la noi procurorii cunosc toate domeniile de activitate ale procuraturii. La ei este mai simplă procedura de acumulare, de prezentare a probelor în judecată. Noi ne conducem de termen, ei pot să investigheze cazul un, an doi, pînă ce nu acumulează toate probele necesare, este vorba despre investigarea de la faptă la persoană.

- Credeţi că sistemul judiciar din Republică Moldova este independent?

- Totul depinde de persoana care înfăptuieşte justiţia.

- Vă mulţumesc pentru interviu.

Stelina CIOBANU

Presa din Republica Moldova evită să reflecte fenomenele de corupţie

Mass-media din Republica Moldova nu se implică suficient în procesul de promovare a transparenţei economice şi a responsabilităţii guvernului în combaterea corupţiei şi, într-o anumită măsură, nu reflectă destul de profesionist subiectele privind corupţia, relevă datele raportului final de monitorizare a mass-media, elaborat de Centrul Independent de Jurnalism (CIJ) cu suportul Guvernului SUA. Potrivit concluziilor generale ale raportului, se poate vorbi despre un anumit partizanat în abordarea corupţiei, aceasta fiind o temă sensibilă în contextul alegerilor parlamentare din 2009. Potrivit aceleiaşi surse, selectarea şi prezentarea materialelor la unele publicaţii proguvernamentale par să se înscrie într-un efort de creare a unei imagini favorabile guvernării şi defavorabile opoziţiei.

“În multe cazuri, materialele relevante s-au bazat pe acuzaţii de corupţie care nu întotdeauna au fost confirmate de organele de resort sau verificate prin investigaţii suplimentare de către jurnalişti. Cazurile concrete de corupţie au vizat, de obicei, funcţionari de rang mic şi mijlociu, iar strategiile şi programele anticorupţie au fost prezentate fără prea multe detalii”, se menţionează în raport.

În medie, mass-media utilizează cîte două surse per material. Deseori, jurnaliştii au prezentat publicului doar informaţiile oferite în cadrul evenimentelor de presă, iar în cazul acuzaţiilor de corupţie, principala şi, deseori, singura sursă a fost persoana care a lansat acuzaţiile. Totodată, materialele controversate care au reflectat subiecte legate de corupţie nu întotdeauna au prezentat poziţia tuturor părţilor implicate în conflict. Totuşi, în marea majoritate a ştirilor, faptele au fost separate de opinie.

“În mare parte, reflectarea s-a limitat la ştiri, numărul interviurilor, analizelor şi al materialelor de opinie fiind destul de mic; majoritatea ştirilor au fost de ultima oră, mass-media evitînd să urmărească evoluţia subiectelor abordate anterior (follow up). Numărul investigaţiilor jurnalistice bine documentate, publicate preponderent de presa scrisă, a fost mic; de regulă, acestea nu au fost urmate de autosesizări din partea organelor abilitate”, se mai menţionează în raport.

Potrivit autorilor studiului, proiectul de monitorizare s-a desfăşurat în perioada octombrie 2007-noiembrie 2008. Monitorizarea a avut drept scop de-a evalua modul în care mass-media din Republica Moldova reflecta fenomenul corupţiei şi programele de luptă cu corupţia, de-a încuraja jurnaliştii să respecte standardele unui jurnalism echidistant şi echilibrat, precum şi de a informa publicul.

Raportul a fost elaborat de Centrul Independent de Jurnalism în cadrul Programului Consolidarea Capacităţii de Monitorizare a Societăţii Civile din Moldova (CCMSCM), care este implementat de Academia pentru Dezvoltare Educaţională (AED), cu suportul tehnic din partea Consiliului pentru Cercetări şi Schimburi Internaţionale (IREX). Programul este finanţat de Corporaţia Provocările Mileniului şi administrat de Agenţia SUA pentru Dezvoltare Internaţională (USAID).

S.C.

● *La solicitarea cititorilor*

Comitetul pentru plîngeri – instituție de examinare a plîngerilor deținuților

Comitetul pentru plîngeri a fost instituit prin Hotărîrea Guvernului nr. 77 din 23.01.2006 prin care a fost aprobat și regulamentul acestuia. Conform dispozițiilor generale ale acestui regulament, Comitetul pentru plîngeri (în continuare – Comitetul) se instituie în scopul examinării plîngerilor, depuse de către deținuții din instituțiile penitenciare în conformitate cu prevederile Codului de executare al Republicii Moldova.

Pentru realizarea sarcinilor sale, Comitetul îndeplinește următoarele funcții de bază:

a) examinează cu imparțialitate plîngerile;

b) examinează dosarele deținuților, ordinele sau dispozițiile contestate, alte documente, cu excepția celor care au fost emise în vederea asigurării securității deținuților, colaboratorilor sau instituției, precum și celor care constituie secret de stat;

c) audiază petiționarii;

d) audiază administrația penitenciarului și cere acesteia explicații scrise sau verbale;

e) vizitează instituția penitenciară, pentru a examina veridicitatea faptelor expuse în plîngerile deținuților;

f) solicită orice informație necesară soluționării cazului de la autoritățile publice, precum și de la orice persoană fizică sau juridică, indiferent de modul de constituire și forma de proprietate;

g) atrage specialiști-practicieni pentru consultații în vederea asigurării soluționării obiective a plîngerilor;

h) adoptă decizii privind examinarea sesizărilor;

i) sesizează organele competente despre încălcările constatate.

Drept temei pentru sesizarea Comitetului servește plîngerea deținutului sau reprezentantului acestuia. La sesizarea Comitetului, se întocmește dosarul, se stabilește data ședinței la care va fi examinată plîngerea, iar copia plîngerii depuse se expediază administrației penitenciarului, în termen de cinci zile de la data parvenirii plîngerii. Comitetul deliberează într-un termen cît mai scurt, însă în toate cazurile nu mai mult de 30 de zile de la data recepționării plîngerii. În circumstanțe excepționale Comitetul poate prelungi acest termen cu pînă la 30 de zile. Administrația penitenciarului și petiționarul urmează a fi informați despre prelungirea termenului de examinare a plîngerii. Examinarea plîngerilor are loc, de regulă, în lipsa petiționarului. Reprezentantul acestuia are dreptul să participe la ședință. La ședința Comitetului pot fi invitați reprezentantul administrației penitenciarului unde deținutul care a înaintat plîngerea își ispășește pedeapsa și procurorul care exercită controlul respectării legislației de către administrația instituțiilor penitenciare și organelor care asigură executarea hotărîrilor cu caracter penal.

În urma examinării plîngerii, Comitetul adoptă decizii. Decizia de examinare a plîngerii trebuie să fie motivată. Aceasta urmează să cuprindă conținutul succint al plîngerii, raportul de audiere a persoanelor, conținutul expunerii părților, al faptelor constatate în urma verificărilor, temeiul deciziei adoptate. Decizia trebuie să conțină dispoziții privind căile, procedura și termenul de contestare. Executarea deciziilor contestate se suspendă, cu excepția deciziilor în privința deținuților care dezorganizează activitatea penitenciarelor, îi terorizează pe condamnații porniți pe calea corectării, au săvîrșit atacuri asupra administrației, au organizat în aceste scopuri grupări criminale sau au fost elemente ale unor asemenea grupări.

Copia deciziei urmează a fi expediată imediat petiționarului și administrației penitenciarului.

Deciziile Comitetului pot fi atacate în instanța de judecată în modul stabilit.

♦ *Avocatul dvs. la domiciliu*

La întrebări răspunde juristul
Vitalie MODRÎNGĂ

? ***Locuiesc împreună cu un bărbat de la care am doi copii. Ducem împreună o gospodărie comună, dar nu sîntem înregistrați la starea civilă ca soț și soție. Copiii poartă numele de familie al bărbatului care ne părăsește pentru o altă femeie și care refuză să plătească pensie alimentară. Ce să fac?***

Pașcova A.,
rn. Glodeni

Conform articolului 58 din Codul familiei, părinții au drepturi și obligații egale fata de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat. Drepturile și obligațiile părinților încetează din momentul atingerii majoratului sau obținerii capacității depline de exercițiu de către copil.

Potrivit articolul 74 alin. (1) și (2) din același cod, părinții sînt obligați sa-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material, modul de plată a pensiei de întreținere urmînd să se determine în baza unui contract încheiat între părinți sau între părinți și copilul major inapt de muncă.

Luînd în considerație cele expuse de Dvs., Vă recomandăm să înaintați o acțiune în instanța de judecată, deoarece conform alin. (3) al articolului 74, dacă lipsește un atare contract și părinții nu participa la întreținerea copiilor, pensia de întreținere se încasează pe cale judecătorească.

? ***Rog să expuneți ce prevede Codul muncii referitor la durata redusă a timpului de muncă?***

Vasile Vrabie,
rn. Orhei

Articolul 96 din Codul muncii stabilește pentru anumite categorii de salariați, în funcție de vîrstă, de starea sănătății, de condițiile de muncă și de alte circumstanțe durata redusă a timpului de muncă. Potrivit acestui articol, durata săptămînală redusă a timpului de muncă constituie:

a) 24 de ore pentru salariații în vîrstă de la 15 la 16 ani ;

b) 35 de ore pentru salariații în vîrstă de la 16 la 18 ani;

c) 35 de ore pentru salariații care activează în condiții de muncă vătămătoare, conform nomenclatorului aprobat de Guvern.

Pentru anumite categorii de salariați a căror muncă implică un efort intelectual și psihoemoțional sporit, durata timpului de muncă se stabilește de Guvern și nu poate depăși 35 de ore pe săptămînă. Pentru invalizii de gradul I și II (dacă aceștia nu beneficiază de înlesniri mai mari) se stabilește o durată redusă a timpului de muncă de 30 de ore pe săptămînă.

Moldova nu a înregistrat creșteri importante în lupta împotriva corupției

Moldova nu a înregistrat creșteri importante în lupta împotriva corupției, constată Viorel Morari, șef de secție în cadrul Procuraturii Anticorupție.

„În urma consolidării capacității organelor abilitate cu atribuții de prevenire și combatere a corupției, s-a identificat un număr mare de infracțiuni de acest gen, însă tragerea la răspundere penală a persoanelor vinovate se întîmpină anumite impedimente", a menționat Viorel Morari, în emisiunea televizată „Presa Presei", difuzată de canalul Drochia TV. Potrivit acestuia, în 2008 au fost pornite peste 200 de cauze penale legate de corupție, în care figurează circa 300 de suspecți.

Există numeroase cazuri cînd aplicarea pedepsei este imposibilă, judecătorul invocînd circumstanțe atenuante, cum ar fi situațiile în care persoana vinovată de infracțiune are la întreținere copii minori. Uneori chiar procurorul este cel care solicită aplicarea condiționată a pedepsei. „La fel, persoanele suspectate în cazuri de corupție, uneori nu sunt pedepsite și din lipsa conlucrării părților implicate în actul corupției (persoana care oferă mită de exemplu)", a mai spus Viorel Morari.

Pe parcursul anului 2008, organele de drept au înregistrat 3 585 de sesizări cu privire la infracțiuni de corupție și conexe acestora. A fost dispusă începerea urmăririi penale în 962 de cazuri. Cel mai mare număr de sesizări cu privire la acte de corupție s-au înregistrat în municipiul Chișinău și sectoarele capitalei - 815, fiind pornite în baza lor 168 de cauze penale.

Ciclul de emisiuni „Presa Presei" este realizat la posturile locale de televiziune din Republica Moldova în cadrul unui proiect susținut de Programul Consolidarea Capacității de Monitorizare a Societății Civile din Moldova (CCMSCM), implementat de Academia pentru Dezvoltare Educațională (AED), cu asistența tehnică a Consiliului pentru Cercetări și Schimburi Internaționale (IREX). Programul este finanțat de Corporația Provocările Mileniului (MCC) și administrat de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare (USAID) în cadrul Planului Preliminar de Țară (PPȚ) pentru Republica Moldova.

Stimați cititori!

Redacția va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar și cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupați cuponul și, împreună cu întrebarea Dvs., trimiteți-l pe adresa: Chișinău, 2009, str. A. Mateevici, 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(ianuarie 2009, nr. 3(262)

Citaţii în judecată

Judecătoria Economică de Circumscripţie, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Stelimus- Grup”, pentru data de 11 februarie 2009, ora 13.40, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 225) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Bialtrans Com”.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Iu. Ţurcan

❖❖❖

Judecătoria Economică de Circumscripţie, solicită prezentarea reprezentantului SC „Letter” SRL, cu sediul în m. Chişinău, bd. Moscova, 21, pentru data de 16 februarie 2009, ora 9.30, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 219, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Maxlinie MCS”.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Zinaida Talpalaru

❖❖❖

Judecătoria Economică de Circumscripţie, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Daj-Grup”, pentru data de 23 februarie 2009, ora 9.30, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 218, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Oficiul Electronic „Prim”.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Liliana Andriaş

❖❖❖

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Hamutova Ana P. dom. mun. Chişinău, str. Bogdan Voevod 12, ap. 179, pentru data de 9 februarie 2009, ora 9.30, la şedinţa judiciară (str. Kiev 3, bir. 24) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de cet. Tănase L., privind încasarea sumei.

Judecător Stela Bleşceaga

❖❖❖

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Geru Vasile, pentru data de 13 martie 2009, ora 9.00, la şedinţa judiciară (str. Kiev 3, bir. 20) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acţiunea S.A. „Moldcell”, privind încasarea datoriei.

Judecător V. Ilaşco

❖❖❖

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Moscalenco Ludmila, dom. mun. Chişinău, str. O. Ghibu 73, ap. 36, pentru data de 12 februarie 2009, ora 9.00, la şedinţa judiciară (str. M. Viteazul 2, bir. 504), în calitate de pîrît pe cauza civilă la cererea Cazacu Alexandru privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Dorin Popovici

❖❖❖

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, solicită prezentarea cet. Popa Vladimir, pentru data de 17 februarie 2009, ora 10.00, la şedinţa judiciară (str. M. Viteazul 2, bir. 606), în calitate de pîrît pe cauza civilă nr. 2-4914/08 la acţiunea Juravelea Nadejda.

Judecător Ghenadie Plămădeală

❖❖❖

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Coşciuc Sergiu, dom. str. Botanica Veche, 10, ap. 74, mun. Chişinău, pentru data de 11 februarie 2009, ora 10.00, la şedinţa judiciară (str. Zelinschi 13, bir. 17) în calitate de pîrît pe cauza civilă la caţiunea ÎM „Moldcell” S.A. privind încasarea datoriei.

Judecător V. Mihaila

❖❖❖

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Tîmcova Alla şi Temcova Ana, pentru data de 13 februarie 2009, ora 11.00, la şedinţa judiciară (str. Bulgară 43, bir.46) în calitate de reclamaţi pe cauza civilă intentată de Nedelcu T. şi Nedelcu I., privind modul de folosire a lotului de pămînt.

Judecător D. Vition

❖❖❖

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Croitoru Tatiana, pentru data de 16 februarie 2009, ora 10.00, la şedinţa judiciară (str. Bulgară 43, bir.61) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Croitoru Victor, privind desfacerea căsătoriei şi partajarea averii.

Judecător Djeta Chistol

❖❖❖

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Şpacova Ina, dom. mun. Chişinău, str. V. Cheltuială 9, pentru data de 16 februarie 2009, ora 10.30, la şedinţa judiciară (str. Bulgară 43, bir.47) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Butucel Petru privind încasarea sumei.

Judecător V. Efros

ÎN ATENŢIA CITITORILOR!

Săptămînalul juridic „Dreptul” publică „Citaţii în judecată” din toate raioanele republicii. Pentru aceasta nu este nevoie să vă deplasaţi la Chişinău. E de ajuns să expediaţi prin fax (nr. 577690) copia dispoziţiei de plată şi citaţia propriu-zisă, astfel economisind sume importante pentru transport. „Dreptul” poate fi procurat în toate chioşcurile.

Date bancare: c/d 222472202641
BC Banca Socială. BIC: BSOCMD 2x722,
cod 280101722, c/f 37934018.
Publicaţia periodică **„DREPTUL”**

Şi-a pierdut şi soţul şi copilul

Ziua de duminică, 25 ianuarie, a fost cea mai neagră şi cea mai tragică zi pentru o femeie din oraşul Cricova. După ce a petrecut cîteva zile pe patul de spital, şi-a găsit soţul şi copila, de doar 11 ani, morţi în casă. Şocată şi înnebunită de durere, femeia urmează să-şi petreacă pe ultimul drum înreaga familie. Potrivit primelor investigaţii, se pare că tragedia a fost provocată de o instalaţie improvizată de încălzire. Şi vecinilor nu le vine să creadă că tatăl şi fetiţa, pe care o avea în grija sa, şi pe care i-au văzut prin curte în seara de ajun şi chiar au vorbit cu ei, nu mai sunt în viaţă.

Asfixiaţi cu CO_2

Minora şi tatăl său s-au asfixiat în propria casă în noaptea de sîmbătă spre duminică în timp ce dormeau. Corpurile lor au fost descoperite în dimineaţa de duminică de o rudă, după care soţia şi mama celor două victime a fost înştiinţată. Văzîndu-şi copilul fără suflare, femeia nu putea să creadă ochilor şi încerca cu disperare să-şi readucă copila la viaţă. „A scos fata de sub plapumă şi a început să o scuture, să o strige pe nume şi nu-i venea să creadă. Tot zicea că o săşi revină. Părea să fie înnebunită de durere şi mai tare pe măsură ce îşi dădea seama că copila nu va mai deschide ochii şi este deja rece”, recunoaşte plîngînd sora femeii care a şi descoperit corpurile neînsufleţite. Potrivit primelor investigaţii, nenorocirea a fost provocată din cauza unei instalaţii de încălzire artizanală conectată la un balon de gaz. „Fetiţa stătea acasă numai cu taica-său că mama ei a fost internată în spital de cîteva zile. Ştiu că se încălzeau de la un balon de gaz pentru că soba au stricat-o. Aseară băiatul meu a fost să se joace cu fetiţa lor, au vorbit. Cînd a venit acasă mi-a spus că bărbatul stătea la vorbă cu un vecin şi serveau cîte un pahar de vin”, povesteşte doamna Galina, vecina familiei unde s-a întîmplat tragedia. Potrivit acesteia, fiul ei a simţit mirosul de gaz cînd s-a aflat în casă, bărbatul însă nu i-a acordat atenţie copilului care parcă ar fi prevestit tragedia. „Băiatul meu i-a spus că miroase a gaz, el însă i-a răspuns că ştie şi că urmează să repare defectul”, a adăugat doamna Galina. Unii dintre vecini dau toată vina pe sărăcie. „Nu are lumea cu ce face focul şi iată ce se întîmplă...of, of, of... Dumnezeu să-i ierte, sărmana copilă, dacă era mama ei acasă poate era altceva, dar aşa de unde să miroase copila gazul prin somn”, ne spune altă vecină a familiei, doamna Paulina.

Cazul este cercetat de Comisariatul de Poliţie al sectorului Rîşcani din municipiul Chişinău.

Laura DUMBRAVĂ

Cel mai problematic aspect în asigurarea libertăţii întrunirilor ţine de intervenţia excesivă a poliţiei

Cel mai problematic aspect în asigurarea libertăţii întrunirilor ţine de intervenţia excesivă a poliţiei. Aceasta este concluzia Studiului comparativ privind respectarea dreptului la libertatea întrunirilor în Moldova în anii 2007-2008, lansat marţi, 27 ianuarie.

Studiul realizat de către Asociaţia „Promo-LEX”, Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului (CreDO) şi Centrul „Acces-info”, prezintă o analiză comparativă a noii Legi privind întrunirile şi a celei abrogate.

După nouă luni de cînd este implementată noua Lege privind întrunirile, societatea civilă concluzionează că autorităţile publice locale şi instanţele judecătoreşti, în principiu, respectă legea. Cele mai multe încălcări sînt produse de către poliţie.

Potrivit lui Alexandru Postica, director executiv al Asociaţiei „Promo-LEX”, cele mai multe probleme se referă la disputarea locului de desfăşurare a întrunirilor, limitarea libertăţii de exprimare în cadrul întrunirilor, neasigurarea ordinii publice şi a securităţii participanţilor la întrunire, împiedicarea folosirii echipamentului tehnic şi luării imaginilor. Un alt factor negativ sînt costurile sociale determinate de procedurile judiciare ce decurg din acţiunile poliţiei.

Sergiu Ostaf, director CreDO, a menţionat că dreptul la libera întrunire nu mai figurează deja ca una din priorităţile Comisiei Europene în ceea ce priveşte oferirea asistenţei tehnice pentru R. Moldova din partea UE. „Aceasta demonstrează că Moldova înregistrează anumite progrese la acest capitol. Totodată, CE notează că aceste îmbunătăţiri nu sînt suficient de stabile. Deci, există întotdeauna riscuri pentru destabilizare”, a subliniat Sergiu Ostaf.

Directorul CreDO susţine că, pentru a consolida progesele atinse în respectarea legii, este important ca societatea civilă să ia atitudine de fiecare dată cînd au loc încălcări ale legii. Un alt aspect important ţine de cooperarea cu autorităţile publice. Curtea Supremă de Justiţie ar putea printr-o hotărîre să ofere explicaţii cum ar trebui să fie interpretată legea atunci cînd există anumite neclarităţi.

Directorul executiv al Amnesty International Moldova, Evghenii Goloşceapov, este de părere că, pentru a consolida libertatea întrunirilor în Moldova, este nevoie de voinţă politică din partea conducerii autorităţilor publice şi, în primul rînd, a poliţiei; de atragerea la răspundere a poliţiştilor care au comis încălcări şi de defăşurarea unor cursuri de specializare pentru poliţiştii care vor activa în acest domeniu.

Studiul a fost realizat în cadrul unui proiect finanţat de Fundaţia Soros-Moldova. În cadrul aceluiaşi proiect au fost instruiţi peste 100 de judecători şi procurori. De asemenea, au fost instruiţi şi reprezentanţi ai administraţiilor publice locale.

Nu mănîncă pentru a-şi exprima supărarea

De cîteva zile, unul dintre deţinuţii de la Penitenciarul Pruncul nu mai mănîncă nimic. Alexandru Tănache a declarat greva foamei supărat pe administraţia instituţiei după ce aceasta nu i-a permis să se deplaseze în localitatea de baştină la ceremonia de înmormîntare a tatălui său. În timp ce avocatul deţinutului susţine că existau toate premisele legale pentru clientul său de a-i fi fost organizată plecarea, administraţia susţine contrariul.

Are sau nu dreptate?

Alexandru Tănache a fost condamnat la 17 ani privaţiune de libertate pentru furt. Bărbatul nu a fost lăsat la funerariile tatălui său pentru că „este condamnat pentru o crimă gravă, dar şi pentru că nu s-a comportat bine în perioada detenţiei de pînă acum”, motivează administraţia Penitenciarului Pruncul. Din punctul de vedere al apărării motivul interzicerii de a-şi vedea pentru ultima dată tatăl este unul mai puţin legal. Potrivit legii, în astfel de situaţii, cînd decedează cineva din familie, Codul de Executare prevede dreptul deţinutului de a se deplasa la funerelii. Era şi cazul lui Alexandru care nu a cerut altceva decît să-şi vadă pentru ultima dată tatăl decedat”, a declarat avocatul lui Alexandru, Valeriu

Meleca. Potrivit avocatului, iniţial administraţia penitenciarului ar fi acceptat cererea clientului său, dar ulterior şi-a schimbat poziţia, „probabil din motive de economie”, susţine avocatul. „Localitatea în care a solicitat să se deplaseze clientul meu este ceva mai departe. Este vorba de satul Chiselia, în apropiere de Taraclia. E clar că pentru o deplasare aşa de departe este nevoie şi de ceva mai multe resurse. Se pare că acest detaliu a şi constituit cauza refuzului. Dar asta contravine prevederilor Codului de Executare, clientul meu avea dreptul legal să-şi petreacă tatăl pe ultimul drum, indiferent unde şi în care direcţie ar fi trebuit să se deplaseze”, a opinat Valeriu Meleca.

Nu a meritat

Administraţia instituţiei însă nu cedează: „deţinutul nu a meritat această deplasare pentru că a dat dovadă de un comportament inadecvat”. Totodată, responsabilii resping acuzaţiile avocatului lui Alexandru Tănache în ceea ce priveşte economiile pe seama deţinuţilor. În legătura cu greva foamei, administraţia pare a fi sigură că cel care a declanşat-o, deţinutul Alexandru Tănache, va renunţa în scurt timp la grevă şi va începe să mănînce. „Nu este vorba despre careva măsuri de confort şi economie din partea penitenciarului. Condamnatului i-a fost refuzată cererea pentru că nu întruneşte condiţiile prevăzute în Codul de Executare. Această decizie şi refuzul cererii a fost absolut legal. În primul rînd, deţinutul suferă de tuberculoză. El a fost condamnat la 17 ani privaţiune de libertate pentru săvîrşirea unei infracţiuni deosebit de grave. Este dreptul condamnatului de a-şi alege această măsură de protest”, a comentat situaţia şefa departamentului instituţii penitenciare, Ana Racu.

Pe de altă parte, Alexandru Tănache şi avocatul angajat să-i apere drepturile susţin că nu vor renunţa şi vor întreprinde toate măsurile necesare în vederea stabilirii actului de ilegalitate împotriva lui Alexandru. În acest sens, apărarea a depus o plîngere la Procuratura Generală. Potrivit avocatului Valeriu Meleca, clientul său este decis să să ţină în greva foamei pînă cînd nu va primi un răspuns oficial la plîngerea sa de la Procuratura Generală.

L. D.

Aniversări

***Natalia Plugari** - judecător la Judecătoria Economică de Circumscripţie*

Mult stimată domnă Natalia Plugari,

Fiecare om are o zi specială în an, o zi în care totul pare mai frumos şi mai uşor ca oricînd. Pentru dumneavoastră ziua de 25 ianuarie este de o semnificaţie aparte, deoarece marcaţi un frumos jubileu. Astfel, permiteţi-ne să vă adresăm acest sincer mesaj de felicitare.

Vă dorim multă sănătate, împliniri dintre cele mai frumoase şi să vă bucuraţi mereu de respectul celor din jur.

La mulţi ani!

* * *

*Zilele acestea şi-au sărbătorit ziua de naştere **Zinaida Talpalaru**, judecător la Judecătoria Econ. de Circumscripţie; **Tatiana Andreşcova**, judecător Comrat; **Steliana Iorgov**, judecător sect. Rîşcani, mun. Chişinău; **Mariana Pitic**, judecător Centru; **Fiodor Gonţa**, preşedintele judecătoriei Anenii Noi; **Vasile Taban**, judecător Şoldăneşti; **Ion Goncearuc**, judecător Floreşti; **Sergiu Godorogea**, judecător Rîşcani; **Sergiu Croitor**, procuror al municipiului Chişinău; **Mihail Potoran**, şef al Direcţiei administrativ-economice a Procuraturii Generale; **Sergiu Bularu,** procuror, şef Serviciu reprezentare a învinuirii în Curtea de Apel Chişinău a Secţiei judiciar-penală a Procuraturii Generale.*

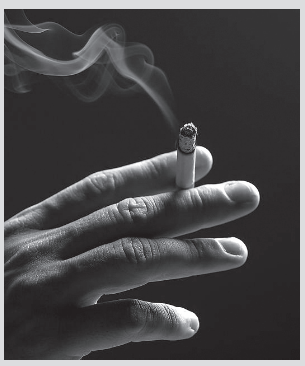
Mult stimaţi omagiaţi, vă apreciem pentru activitatea nobilă ce o desfăşuraţi în consens cu valorile naţionale şi universale, vă dorim ani de viaţă lungă trăiţi în deplină satisfacţie sufletească, noi succese şi realizări remarcabile.

La mulţi ani!

Cu profund respect,
membrii Consiliului de Administraţie
al Uniunii Juriştilor,
Echipa *Dreptul* şi *Revista Naţională de Drept*

Meridian juridic

Studenţi doar dacă renunţă la fumat

Tinerii nord-coreeni care doresc să se înscrie la o universitate trebuie nu numai să treacă de examenele de admitere, dar şi să respecte o nouă condiţie: aceea de a se lăsa de fumat. De mai mulţi ani statul comunist desfăşoară o campanie intensivă antifumat, liderul ţării Kim Jong Il enumerîndu-i pe fumători printre "cei trei mari proşti ai secolului al XXI-lea", alături de cei care nu ascultă muzică şi de cei care nu ştiu să folosească un computer. Astfel, înalţi oficiali din sistemul de învăţămînt au decis că liderul suprem are dreptate şi au hotărît să interzică studenţilor să mai fumeze.

Supravegheaţi cu cătuşe virtuale

Comisia juridică a Senatului român a introdus în Codul de Procedură Penală o prevedere prin care inculpaţii pot evita arestul preventiv dacă vor purta brăţări electronice de supraveghere.

Cătuşele virtuale sînt disponibile pentru infractorii care primesc interdicţia de a părăsi localitatea de domiciliu. Dacă vor refuza aceste "brăţări", alternativa va fi arestul preventiv, au stipulat senatorii.

Cei care vor primi "brăţările" au totodată obligaţia să nu se deplaseze la spectacole sportive ori culturale, să nu se apropie de persoana vătămată sau de membrii familiei acesteia, de complicii la fapta pentru care sînt cercetaţi ori de martori.

Google poluează foarte mult atmosfera

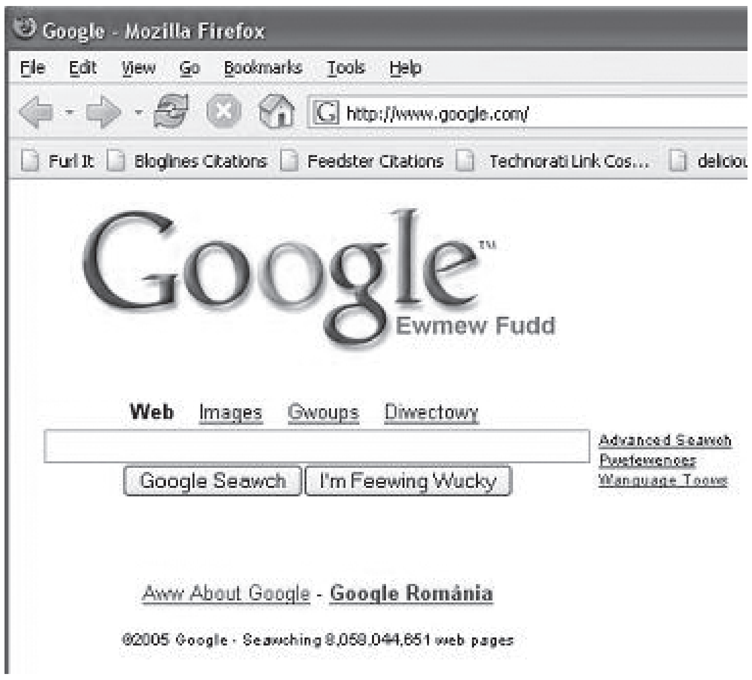
Două utilizări ale motorului de căutare online Google produc o cantitate de dioxid de carbon echivalentă cu cea emisă de un ceainic în fierbere, afirmă un cercetător de la Universitatea Harvard.

Fizicianul american Alex Wissner-Gross a vrut să vadă impactul pe care îl are folosirea motorului de căutare Google asupra mediului.

El a declarat că este îngrijorat de impactul pe care tehnologia informaţiei îl are asupra mediului înconjurător. Acest lucru a atras şi atenţia ecologiştilor. Google a spus că va aborda problema cu "seriozitate", adaugînd că "energia folosită pentru fiecare căutare pe Google este minimă". Potrivit unui studiu realizat recent, sectorul global IT a generat mai multe gaze de seră decît toate companiile aeriene la un loc.

Studiul efectuat de Wissner-Gross a găsit că orice căutare pe Google, efectuată de pe un computer desktop, produce 7 grame de dioxid de carbon.

Deşi motorul de căutare american este renumit pentru răspunsul rapid pe care îl oferă, Wissner-Gross precizează că Google reuşeşte acest lucru pentru că foloseşte mai multe centre de gestionare a datelor în acelaşi timp, care produc mai mult dioxid de carbon decît competitorii săi.

Minţim mai mult cînd trimitem e-mailuri

Oamenii sînt mai tentaţi să mintă atunci cînd comunică pe internet, spre deosebire de comunicarea prin scrisori clasice, arată un studiu al cercetătorilor britanici.

Cercetătorii de la universităţile americane au oferit studenţilor participanţi la studii o sumă de 89 de dolari, pe care aceştia trebuiau să o împartă cu o persoană pe care nu o cunoşteau şi care nu ştia ce sumă trebuia împărţită.

O majoritate covîrşitoare dintre cei care au aranjat împărţirea banilor prin e-mail (92%) au minţit în legătură cu suma respectivă, păstrînd mai mulţi bani pentru ei. Dintre cei care au comunicat prin scrisori pentru a împărţi banii, 64% nu au fost sinceri în legătură cu suma totală.

Studiul a arătat că studenţii au spus corespondenţilor că împart banii în mod egal, însă au pretins că suma este mai mică de 89 de dolari. În medie, cei care au trimis e-mailuri au dat partenerului 29 de dolari şi au păstrat 60, iar cei care au trimis scrisori au oferit 34 de dolari şi au păstrat pentru ei 55.

Cercetătorii au constatat că oamenii simt că îşi pot justifica mai bine acţiunile care servesc propriilor interese atunci cînd comunică via e-mail, decît atunci cînd scriu o scrisoare.

"La locurile de muncă există temeri în legătură cu comunicarea prin e-mail, iar totul ţine de încredere. Nu există posibilitatea de a observa semnale nonverbale şi comportamentale atunci cînd se comunică via e-mail, şi în context managerial, se lasă loc de interpretări", spune Liuba Belkin, asistent la Universitatea Leigh din Pennsylvania.

Caleidoscop

Trandafirii aduc vise plăcute

Florile sînt un vis frumos, potrivit cercetătorilor germani. Testele au arătat că trandafirii păstraţi în apropierea dormitorului, în timpul somnului, pot produce vise plăcute.

Pe parcursul studiului, parfumul de trandafiri a fost pulverizat în cameră timp de 10 secunde, de-a lungul a 30 de nopţi. La studiu au participat 15 femei.

Voluntarele erau trezite după pulverizare şi li se cerea să-şi amintească ce au visat. Relatările au arătat că imaginile din vis erau mai plăcute decît în mod normal.

Analiza viselor a dezvăluit că parfumul de trandafiri a avut un efect asupra emoţiilor din vis, dar trandafirii nu au devenit parte a visului, au mărturisit femeile expuse la acest miros.

Teste similare, în care s-a folosit mirosul respingător al ouălor stricate, au înregistrat sentimente negative în timpul somnului.

Majoritatea femeilor care s-au implicat în acest experiment au declarat că mirosul neplăcut le-a provocat senzaţii neplăcute în timpul visului.

Cercetătorii germani au spus că ar fi interesant să studieze persoanele care au coşmaruri şi au sugerat un tratament cu mirosuri plăcute, care ar putea influenţa starea din timpul somnului.

Cercetătorii mexicani au obţinut diamante din tequila

Diamantele sînt cele mai bune prietene ale doamnelor, după cum spune un cîntec, dar, în curînd, ar putea fi şi...tequila! Şi asta după ce o echipă de cercetători mexicani a descoperit că poate transforma băutura tradiţională a mexicanilor în pietre preţioase.

Cercetătorii de la Centrul de Fizică şi Energii Aplicate au descoperit că, dacă încălzesc forţat tequila, după evaporare rămîn trei elemente - carbon, hidrogen şi oxigen, exact în proporţiile în care se găsesc şi în diamante. Descoperirea a fost făcută din întîmplare.

"Într-o zi am cumparat o sticlă de tequila ieftină şi am facut primul experiment. De fapt a fost ideea unui student care îşi susţine teza de doctorat şi am discutat această posibilitate. Şi i-am propus să tequila în loc de etanol şi apă. Pentru că tequila are etanol şi apă", povesteste dr. Luis Miguel Apatiga de la Universitatea din Mexico.

Diamantele nu sînt de cea mai bună calitate şi sînt sub formă de peliculă, aşa că industria bijuteriilor de lux nu le rîvneşte. Dar pot fi utilizate ca instrumente de tăiat în chirurgie şi în industria computerelor. Cum tequila se face din cactus, sursa de diamante este atît ecologică, cît şi ieftină.

•Dacă iei orice număr, îl dublezi, aduni 10, împărţi la 2, şi apoi scazi numărul iniţial, răspunsul va fi 5;

•Simţul de miros al unei furnici este la fel de puternic ca al unui cîine;

• Brazilia este singura ţară care a jucat în fiecare Cupă Mondială;

• Energia unui uragan este egală aproximativ cu 500 000 de bombe atomice;

•Nimeni nu ştie unde este îngropat Mozart;

•Palatul Buckingham are 602 încăperi;

•Hîrtia a fost inventată în sec. II de către un eunuc chinez;

•În Peru nu există WC-uri publice;

•Întregul nume pentru Los Angeles este: El Pueblo de Nuestra Serona la Reina de Los Angeles de Porciuncula;

•Recordul pentru cea mai "ploioasă" zi a fost înregistrat în Reunion Island, în Oceanul Indian, pe 15 Martie 1952, unde au căzut 187 de cm de apă în numai 24 de ore;

Adresa redacţiei:
MD 2009, Chişinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din str. Bănulescu-Bodoni.
Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.

DREPTUL · Date bancare:
c/d 222472202641. BC Banca Socială.
BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacţiei.

Redacţia nu corespondează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează şi nu se restituie.

Tiparul executat la tipografia "Prag-3".
Indice – 21596
Tiraj 1956
Com. 113